

ย่อส่วนปฏิรูปการศึกษาจัดการ "พื้นที่" ให้เล็กลงง่ายกว่าไหม?

☛ นำเสนอเมื่อ 3 พ.ย. 2558

เมื่อเร็วๆ นี้คณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ได้จัดเสวนา "การสร้างเครือข่ายเพื่อขยายผลการยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้น พื้นฐานในระดับจังหวัด" เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม ที่ผ่านมา โดยมีนายตวง อันทะไชย ประธานคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สนช. เป็นประธาน

นพ.ยงยุทธ วงศ์ภิรมย์ศานติ์ ประธานคณะกรรมการกำกับทิศทางโครงการจังหวัดปฏิรูปการเรียนรู้ สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) ได้ตั้งโจทย์การปฏิรูปการศึกษาด้วยการย่อส่วนการจัดการให้เล็กลง จะเป็นไปได้ง่ายกว่าการจัดการทั้งองค์ภาพของประเทศ

"การปฏิรูปการศึกษาจังหวัดทำได้ง่ายกว่าระดับชาติ เพราะมีขนาดความรับผิดชอบที่เล็กกว่า จากงบประมาณการศึกษาทั้งประเทศ 6 แสนล้านบาท เป็นจังหวัดละ 7,800 ล้านบาทต่อปี จากเด็กเยาวชน 15.2 ล้านคน เหลือเพียงเฉลี่ยจังหวัดละ 2 แสนคน และจากเด็กด้อยโอกาสทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา 4 ล้านคน เหลือเพียงเฉลี่ยจังหวัดละ 6.4 แสนคน จำนวนครู 6.2 แสนคน เหลือเพียงเฉลี่ยจังหวัดละ 8,200 คน" นพ.ยงยุทธ ระบุ

เหนืออื่นใด รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเดิมที่ต่างคนต่างทำก็เปลี่ยนมาเป็นทุกฝ่าย ทั้งภาคการศึกษา ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ และภาคเอกชน มารวมกันมองในทิศทางเดียวกัน โดยยึดเด็กและเยาวชนเป็นเป้าหมายพร้อมกับวิชาชีพากรวมกัน ซึ่งจะเกิดพลังอย่างมาก

"รูปแบบการจัดการศึกษาในพื้นที่ สิ่งสำคัญคือ ต้องมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อสร้างหลักประกันโอกาสทางการศึกษา เพราะในแต่ละปีมีเด็กที่หลุดออกจากระบบถึง 10% ข้อมูลแต่ละจังหวัดจะช่วยให้มีการออกแบบทิศทางการทำงานร่วมกันในแต่ละพื้นที่ รวมถึงการจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้เกิดคุณภาพในการจัดการเรียนการสอน โดยเป็นการทำงานในรูปแบบจังหวัดนำร่อง ไม่ควรประกาศทำพร้อมกันทุกจังหวัด เพราะจะได้ແຄกไล้ไคแต่ไม่เกิดการมีส่วนร่วมและความเป็นเจ้าของ จึงควรให้การรับรองสถานะจังหวัดที่มีความพร้อม ซึ่งขณะนี้ มี 15 จังหวัดนำร่อง โดยมีเป้าหมายต่อไปคือ การพัฒนาให้เกิดสมัชชาการศึกษาจังหวัดและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาจังหวัดที่มีกฎหมายรองรับสถานะภาพ เพื่อเป็นหน่วยสร้างการมีส่วนร่วม วางแผนและติดตามทิศทางก้าวข้างหน้าของจังหวัด" นพ.ยงยุทธ กล่าว

ขณะที่ภาคเอกชนได้ร่วมสะท้อนถึงรูปแบบการจัดการศึกษาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการหรือไม่ โดย "ศุภชัย เจียรวนนท์" กรรมการผู้จัดการใหญ่และประธานคณะผู้บริหารบริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) สะท้อนว่า การจัดการศึกษาที่ตอบโจทย์ความต้องการของผู้ประกอบการคือ

1.การจัดการศึกษาที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ครูต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้ให้ความรู้ในมิติเดียวเป็นโค้ชผู้ให้คำแนะนำ ภาคเอกชนไม่ต้องการพนักงานที่รับฟังแต่คำสั่ง แต่ต้องการคนที่คิดและปรับใช้เพื่อเสนอแนะสิ่งใหม่ต่อบริษัท สิ่งเหล่านี้ไม่สามารถสอนแบบท่องจำได้ บทบาทของครูจึงต้องสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เรียน มองเห็นถึงศักยภาพของเด็กและกระตุ้นศักยภาพนั้นออกมา

2.ยึดกลไกการตลาดเป็นหลัก กรณีของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษา

ของมาเลเซียที่พยายามนำผลการสอบของทุกโรงเรียนมาเปิดเผยบนอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในกลไกการศึกษา หากมีการเปิดเผยข้อมูลเหล่านี้สู่สาธารณะกลไกตลาดจะตื่นตัว ครูใหญ่จะตื่นตัวต่อการบริหารโรงเรียน เพราะจะเกิดการแข่งขันระหว่างโรงเรียน และยังสามารดึงดูดการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครอง รวมถึงภาคเอกชนที่พร้อมสนับสนุนกองทุนโรงเรียนหากมีการจัดการที่โปร่งใส

และ

3.การยกระดับนวัตกรรม

เพราะทิศทางนวัตกรรมของโลกในอีก 20 ปีข้างหน้า ประกอบด้วย ใไบโอเทคโนโลยี หรือเทคโนโลยีทางชีวภาพ, นูโนเทคโนโลยี หรือเทคโนโลยีขนาดจิ๋ว, ดิจิทัลเทคโนโลยี และโรบอตติก ซึ่งประเทศไทยมีฐานความรู้ที่ได้รับการยอมรับ หากมีการลงทุนแบบงบ 2 หมื่นล้านบาท จากงบการศึกษา 6 แสนล้านต่อปี เป็นเวลา 5 ปี เราจะได้แล็บพื้นฐานที่ทำให้ไทยเป็นอันดับในระดัภูมิภาคทางการศึกษา ซึ่งจะมีหลายประเทศเข้ามาศึกษา และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่น่าลงทุนเพื่อให้ประเทศหลุดพ้นจากกับดักรายได้ชั้นกลาง พูรอมุกันนี้ภาคเอกชนได้ทิ้งท้ายว่า "จุดเปลี่ยนสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาให้สำเร็จคือ ผู้นำต้องให้ความสำคัญและต้องทำอย่างต่อเนื่อง"

ขณะที่ **นายตวง อันทะไชย** ประธานคณะกรรมการการศึกษาและการกีฬา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เสนอว่า การปฏิรูปประเทศไทยให้ประสบผลสำเร็จได้ต้องปฏิรูปการศึกษา โดยมี 3 ยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปคือ 1.ปฏิรูปหลักสูตรการเรียนการสอน โดยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับภาคเอกชน วันแรกที่เขาเรียนต้องหมายถึงโอกาสของการมีงานทำ 2.ปฏิรูปการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เพราะ ฝ่ายการเมืองหรืออธิบดีก็ไม่อาจทำให้เกิดคุณภาพได้ ครูและผู้บริหารสถานศึกษาเท่านั้นที่จะทำให้เกิดคุณภาพ และ 3.การปฏิรูปกฎหมายเพื่อให้เกิดความยั่งยืน นอกจากนี้บทบาทของอุดมศึกษาต้องโน้มตัวลงสู่ชุมชน ทฤษฎีที่มหาวิทยาลัยสอนต้องมี "พื้นที่" ในการใช้ความรู้เหล่านั้นให้เป็นจริง สิ่งเหล่านี้ต้องทำให้เป็นเครือข่ายเพื่อเสนอต่อภาคนโยบายต่อไป

โดย **ทีมข่าวการศึกษา**

ที่มา: [หนังสือพิมพ์คมชัดลึก](#)